

Sarajevo, 16.01.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
09.01.2017.- 13.01.2017.

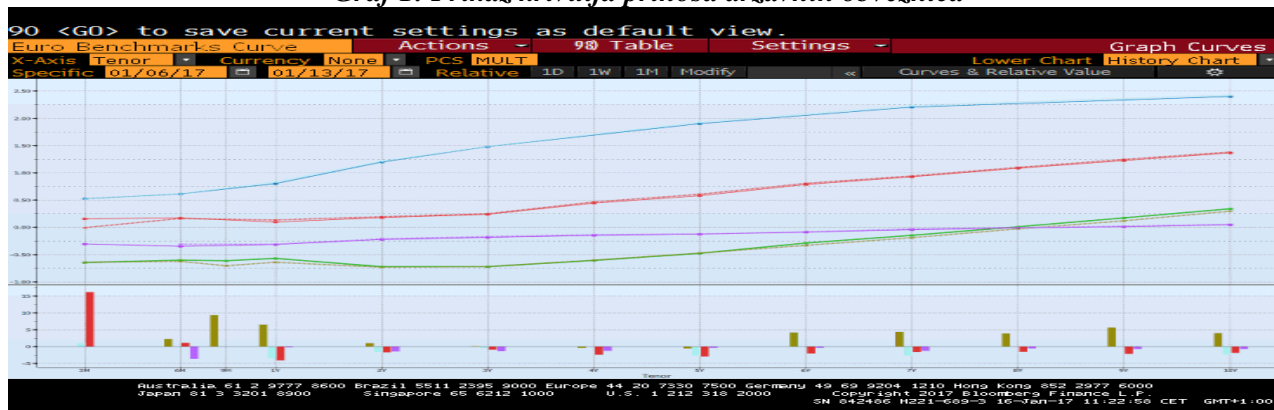
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	6.1.17	-	13.1.17		6.1.17	-	13.1.17		6.1.17	-	13.1.17		6.1.17	-	13.1.17	
2 godine	-0,72	-	-0,71	↗	1,21	-	1,19	↘	0,20	-	0,18	↘	-0,20	-	-0,22	↘
5 godina	-0,47	-	-0,48	↘	1,92	-	1,90	↘	0,61	-	0,58	↘	-0,12	-	-0,12	→
10 godina	0,30	-	0,34	↗	2,42	-	2,40	↘	1,38	-	1,36	↘	0,06	-	0,05	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	6.1.17	-	13.1.17	
3 mjeseca	-0,979	-	-0,925	↗
6 mjeseci	-0,929	-	-0,929	→
1 godina	-0,717	-	-0,678	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 13.01.2017. godine (pune linije) i 06.01.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Iako je i početkom proteklog tjedna nastavljen niz pozitivnih ekonomskih podataka za eurozonu, prinosi obveznica eurozone su na početku tjedna zabilježili korekciju u odnosu na tjedan ranije. Do kraja proteklog tjedna objavljeni ekonomski pokazatelji su bili znatno bolji od očekivanja, te su podaci o rastu industrijske proizvodnje ukazali na rast gospodarskih aktivnosti u četvrtom tromjesečju 2016. godine. Promatrano na tjednoj razini, prinosi obveznica eurozone, izuzev njemačkih, su zabilježili pad, dok je najveće smanjenje od 11 baznih bodova zabilježeno kod desetogodišnjih španjolskih obveznica. Prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica je povećan za 4 bazna boda, najviše pod utjecajem aukcije na kojoj je emitirana nova desetogodišnja obveznica po većim prinosima u usporedbi s prethodnom aukcijom.

Zapisnik s posljednje sjednice ECB-a, na kojoj je donesena odluka o produženju roka trajanja programa kupovina obveznica, pokazao je da je vođena intenzivna rasprava o različitim opcijama nastavka provodbe programa kupovina obveznica. Što se tiče inflacije, članovi UV su primijetili da postoji prostor da se temeljna stopa inflacije prelije na rast primanja, iako je temeljna stopa inflacije i dalje veoma niska. Iz rejting agencije S&P je priopćeno da će monetarna politika ECB-a vjerojatno ostati prilagodljiva sve dok kretanje temeljne inflacije ne zabilježili održivu prilagodbu, a što prema mišljenju ove agencije vjerojatno neće biti prije 2018. godine. Njemačka udruga industrije BDI o istom pitanju ne očekuje brzu

promjenu, te navodi da rast stope inflacije ne predstavlja razlog za promjenu politike. S druge strane, ministar financija Njemačke Schaeuble je izjavio da bi ECB trebalo da počne s povlačenjem ultra stimulatívne monetarne politike ove godine, te je dodao da to neće biti lako. Rejting agencija S&P je potvrdila kreditni rejting Belgije (AA) sa stabilnim izgledima. Kanadska rejting agencija DBRS je smanjila rejting Italije za jednu stepenicu na BBB sa stabilnim izgledima.

Austrija je emitirala desetogodišnje (0,514%) i tridesetogodišnje (1,478%), a Nizozemska tridesetogodišnje (1,145%) obveznice. Njemačka je emitirala desetogodišnje obveznice po prinosu od 0,36%, što je za 15 baznih bodova više u usporedbi s prinosom ostvarenim na aukciji održanoj u studenome prošle godine. Po manjim prinosima u odnosu na prethodne aukcije Italija je emitirala trogodišnje (0,06%), sedmogodišnje (1,15%) i dvadesetogodišnje (2,53%) obveznice. Francuska je emitirala tromjesečne (-0,637%), šestomjesečne (-0,633%) i jednogodišnje (-0,622%), Belgija tromjesečne (-0,655%) i jednogodišnje (-0,625%), Italija jednogodišnje (-0,25%), a ESM šestomjesečne (-0,618%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	SIJEČANJ	12,8	18,2	10,0
2.	Stopa nezaposlenosti – EZ	STUDENI	9,8%	9,8%	9,8%
3.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	STUDENI	-	7,6%	7,6%
4.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	STUDENI	11,6%	11,9%	11,8%
5.	Bilanca proračuna – Belgija (u milijardama EUR)	PROSINAC	-	-12,62	-17,13
6.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR)	STUDENI	20,3	22,6	19,4
7.	GDP – Njemačka (G/G)	2016. godina	1,8%	1,9%	1,7%
8.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	STUDENI	1,6%	3,2%	0,8%
9.	Stopa inflacije – Francuska	PROSINAC	0,8%	0,8%	0,7%
10.	Stopa inflacije – Španjolska	PROSINAC	1,4%	1,4%	0,5%
11.	Stopa inflacije – Finska	PROSINAC	-	1,0%	0,7%

SAD

Prinosi američkih obveznica nisu bilježili značajne promjene tijekom prošlotjednog trgovanja, odnosno svi su smanjeni za po dva bazna boda u odnosu na prethodni tjedan. Pozornost sudionika na tržištu je bila usmjerena na govor novoizabranog predsjednika SAD-a Trumpa, koji je djelomično razočarao sudionike na tržištu time što nije ponudio više detalja o fiskalnim stimulansima najavljenim tijekom njegove kampanje. Osim njega, tijekom proteklog tjedna govor je održala i predsjednica Fed-a Yellen, koja je izjavila da se gospodarstvo SAD-a ne suočava s ozbiljnim preprekama u kratkom roku, ali da je potrebno ozbiljno suočavanje s dugoročnim izazovima koji nose nisku razinu produktivnosti i nejednak rast. Yellen je istakla da je produktivnost, koja je ključna determinanta životnog standarda, i dalje na povijesno niskoj razini, te ekonomisti i dalje nastoje da razumiju razlog za to. Ona je, također, navela i to da je inflacija povećana s veoma niske razine i da se nalazi nešto ispod ciljane razine od 2,0%, kao i da je tržište rada „uglavnom jako“, te da se bilježi rast zarada zaposlenih.

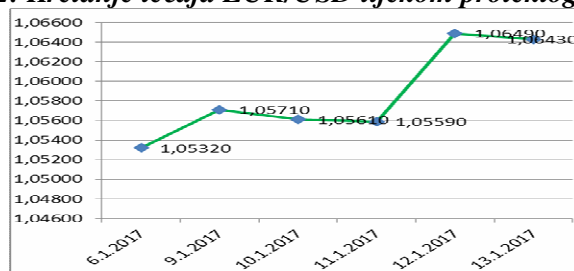
Prema prognozama Svjetske banke, gospodarstvo SAD-a bi tijekom 2017. godine moglo bilježiti prosječnu razinu ekonomskog rasta od 2,2% na godišnjoj razini, što je znatno bolji podatak od prosjeka za 2016. godinu, koji je prema njihovim procjenama iznosio 1,6%.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (USD milijardi)	STUDENI	-26,0	-27,5	-42,6
2.	Potrošački krediti (USD milijardi)	STUDENI	18,40	24,53	16,17
3.	Indeks cijena uvezene robe (G/G)	PROSINAC	1,8%	1,8%	0,1%
4.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	PROSINAC	1,6%	1,6%	1,3%
5.	Indeks maloprodaje (M/M)	PROSINAC	0,7%	0,6%	0,2%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	07. SIJEČANJ	255.000	247.000	237.000

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD povećan s razine od 1,0532 na razinu od 1,0643.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Protekli tjedan na britanskom tržištu je obilježilo iščekivanje govora premijerke May o povlačenju članka 50. Lisabonskog sporazuma, tj. procesa napuštanja EU. Krajem tjedna su se pojavile vijesti da će premijerka May prilikom planiranog obraćanja pozvati na čist i teški Brexit, čime će jasno ukazati da je Velika Britanija spremna da se povuče iz zajedničkog tržišta i carinske unije sa ciljem da uspostavi kontrolu imigracije, kao i da ukine nadležnosti Europskog suda pravde. Nakon ovih vijesti, GBP je snažno deprecirala u odnosu na EUR i USD. Ministar financija Hammond je upozorio da ukoliko Velika Britanija napusti EU bez sporazuma o pristupu jedinstvenom tržištu, tada bi ekonomija mogla da pretrpi štetu, barem kratkoročno. Ipak, on je istakao da će Velika Britanija uraditi sve što bude potrebno, kako bi se umanjile štete.

Guverner BoE Carney je izjavio da će za BoE veliki izazov biti obuzdavanje rapidnog rasta kreditiranja građana, koje je strašno povećano krajem prošle godine, a koje je imalo slične trendove i u razdobljima prije globalne financijske krize. Carney je dodao da smatra da bi Brexit mogao imati veće kratkoročne financijske rizike po kontinentalnu Europu nego po Veliku Britaniju, zbog važnosti financijskih usluga Velike Britanije za regiju. Što se tiče Brexita, Carney je ponovio da je Velikog Britaniji potrebno tranzicijsko razdoblje kako bi glatko napustila EU.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Halifax cijene kuća (M/M)	PROSINAC	0,3%	1,7%	0,6%
2.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	STUDENI	-11,15	-12,16	-9,89
3.	Industrijska proizvodnja (G/G)	STUDENI	0,7%	2,0%	-0,9%
4.	Radnointenzivna proizvodnja (G/G)	STUDENI	0,4%	1,2%	-0,5%
5.	Građevinski sektor (G/G)	STUDENI	2,0%	1,5%	0,7%
6.	NIESR procjena GDP	PROSINAC	0,5%	0,5%	0,5%

Tijeom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EUR/GBP je zabilježio rast s razine od 0,85735 na razinu od 0,87165, dok je tečaj GBP/USD smanjen s razine od 1,2287 na razinu od 1,2182.

JAPAN

Jedan od izvršnih direktora BoJ Amamiya je izjavio da je kontrola krive prinosa od strane BoJ usmjerena ka prevazilaženju deflacije, a ne minimiziranju troškova fiskalne politike ili podršci cijena obveznica. Prema njegovim navodima, čini se da tržište spontano odgovara na ovaj okvir politike BoJ, kao i da ova politika daje pozitivne učinke po ekonomiju Japana. BoJ održava stabilnu politiku od rujna 2016. godine, kojom nastoji da se bori s dugoročnom deflacijom. Glasnogovornik Vlade Japana Suga je istakao da Vlada i BoJ pozorno nadgledaju tržište i vode politike sa ciljem prevazilaženja deflacije i poticanja rasta.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

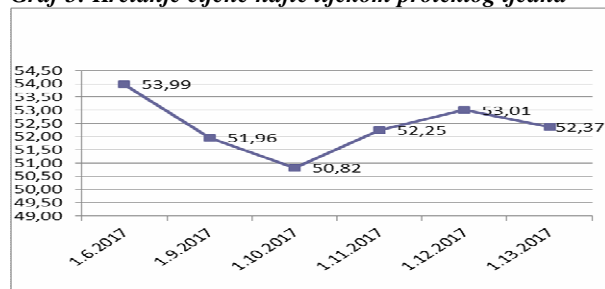
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks povjerenja potrošača	PROSINAC	41,4	43,1	40,9
2.	Tekući račun (u mlrd JPY)	STUDENI	1.460,0	1.415,5	1.719,9
3.	Monetarni agregat M2 (G/G)	PROSINAC	4,1%	4,0%	3,9%
4.	Monetarni agregat M3 (G/G)	PROSINAC	3,5%	3,4%	3,4%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio pad s razine od 123,25 na razinu od 121,87. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY smanjen s razine od 117,02 na razinu od 114,49.

NAFTA I ZLATO

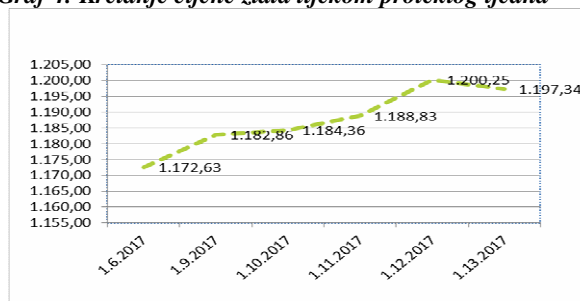
Cijena jednog barela sirove nafte je na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak iznosila 53,99 USD (51,26 EUR). Početkom proteklog tjedna objavljena je informacija o povećanju broja aktivnih bušotina nafte u SAD-u, što je utjecalo na smanjenje cijene ovog energenta. Doprinos smanjenju cijene nafte dale su i sumnje investitora u to da će sve zemlje koje su se obvezale da će smanjiti obujam proizvodnje nafte ispoštovati ovaj dogovor. Irak i Iran su signalizirali da bi čak mogli povećati obujam proizvodnje nafte. Međutim, u četvrtak je priopćeno da je Saudijska Arabija smanjila obujam proizvodnje nafte na razinu nižu od 10 milijuna barela dnevno, što je najniži obujam proizvodnje u posljednja 22 mjeseca i niža razina proizvodnje nafte od onog na koji se ova zemlja obvezala. Pored toga, Kuvajt i Alžir su najavili da bi, također, mogli smanjiti obujam proizvodnje nafte više nego što je dogovoreno. Ove informacije su utjecale na povećanje cijene nafte. Tijekom trgovanja u petak na tržištu su se ponovo pojavile špekulacije da zemlje proizvođači nafte, koje nisu dio OPEC-a, ipak, neće smanjiti obujam proizvodnje ovog energenta. Generalni tajnik OPEC-a Mohammad Barkindo izjavio je u petak da će zemlje članice ove grupe na sastanku koji se održava 22.01.2017. godine usvojiti mehanizam usklađivanja obujma proizvodnje nafte. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 52,37 USD (49,21 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.172,63 USD (1.113,40 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena ovog plemenitog metala je bilježila rast, na koji su utjecali deprecijacija USD, neizvjesnost rješavanja bankarske krize u Italiji i očekivanja da bi uvođenje fiskalnih stimulansa u SAD tijekom ove godine moglo da podstakne rast inflacije u toj zemlji. Sudionici na tržištu zlata su bili razočarani nakon što novoizabrani predsjednik SAD-a u govoru održanom tijekom proteklog tjedna nije pružio više detalja o najavljenim fiskalnim stimulansima. Ipak, političke neizvjesnosti u eurozoni, ali i u SAD-u su nastavile da pružaju podršku rastu cijene zlata. Tijekom trgovanja u četvrtak cijena zlata je zabilježila najvišu razinu u posljednja dva mjeseca. Ipak, visoka razina cijene ovog metala utjecala je na azijske kupce da ne povećaju obujam kupovine zlata, uprkos tome što je sezona praznika i što je u ovom razdoblju uobičajena povećana tražnja za ovim plemenitim metalom. Međutim, aprecijacija USD zabilježena tijekom trgovanja u petak je utjecala na blago smanjenje cijene zlata. Na zatvaranju londonske burze u petak cijena ovog plemenitog metala je iznosila 1.197,34 USD po jednoj finoj unci. Na tjednoj razini cijena zlata je povećana za 24,71 USD, odnosno 2,11%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Izvor: Bloomberg